

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 30.
(OR. en)

11139/23

ECOFIN 664
UEM 198
SOC 490
EMPL 341
COMPET 685
ENV 764
EDUC 277
RECH 309
ENER 400
JAI 910
GENDER 141
ANTIDISCRIM 135
JEUN 179
SAN 416

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9830/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 609 final
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Spanyolország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Spanyolország 2023. évi stabilitási programját

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 609 final bizottsági javaslaton alapuló, a Tanács és az Európai Tanács által megtárgyalt fenti tanácsi ajánlástervezetet.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Spanyolország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Spanyolország 2023. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³, amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban az eszköz hozzájárul a gazdasági és inkluzív helyreállításhoz, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások – különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságainak reziliensebbé tételét célzó reformok és beruházások – megvalósításához. Közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését, továbbá hozzájárul az Unión belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához is. Az eszköz keretében nyújtott tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára összpontosítanak. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Spanyolországot azon tagállamok egyikeként azonosította, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll annak kockázata, és amelyek vonatkozásában mélyreható felülvizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Spanyolország 2023. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt is. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is. A Tanács 2023. május 16-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlás), és 2023. március 13-án az együttes foglalkoztatási jelentést.
- (3) Bár az uniós gazdaságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai kontextus továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az Unió határozottan kiáll Ukrajna mellett, az Unió gazdaság- és szociálpolitikai menetrendje arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra egyaránt gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Erős hangsúlyt helyez az Unió versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

---

⁴ A Tanács ajánlása (2023. május 16.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 180., 2023.5.23., 1. o.).

- (4) A Bizottság 2023. február 1-jén kiadta „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című (a továbbiakban: a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv) közleményt. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv célja, hogy fokozza az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparának versenyképességét, és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja továbbá, hogy támogatóbb környezetet nyújtson az Unió ambiciózus éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges, nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növeléséhez, valamint biztosítsa a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv négy pilléren alapul: a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a gyorsabb forráshoz jutás, a készségfejlesztés és az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság kiadott egy további közleményt „Az EU hosszú távú versenyképessége: előrettekintés a 2030 utáni időszakra” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve, a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény olyan szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás, megfelelően célzott beruházások és szabályozási intézkedések aktív biztosítására irányulnak. Az alábbi ajánlások segítséget nyújtanak az említett prioritások megvalósításához.

- (5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások mindegyikét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyancsak relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében.
- (6) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: a REPowerEU-rendelet) célja, hogy fokozatosan és gyorsan megszüntesse az Unió függőségét az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az Unió energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal növelve a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. A REPowerEU-rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését, új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben foglaltaknak megfelelően az említett reformok és beruházások hozzá fognak járulni az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló ipara versenyképességének fokozásához, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiavonatkozású országspecifikus ajánlásokban foglaltak megvalósításához is. A REPowerEU-rendelet bevezeti a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik szerinti új, energiavonatkozású reformok és beruházások finanszírozása érdekében bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

---

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

- (7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re (a továbbiakban: a 2023. március 8-i közlemény). Ennek célja, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Szorgalmazta, hogy 2023–2024-ben a költségvetési politikák biztosítsák az adósságszint középtávú fenntarthatóságát, és fenntartható módon fokozzák a potenciális növekedést, valamint felkérte a tagállamokat, hogy a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban határozzák meg, hogy költségvetési terveik hogyan fogják biztosítani a Szerződés által a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték betartását, valamint biztosítani az államadósság hiteles és folyamatos csökkentését, vagy az adósság prudens szinten tartását középtávon. A Bizottság továbbá felkérte a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és vállalkozások energiaársoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben újabb energiaár-nyomás miatt a támogatási intézkedések meghosszabbítására volna szükség, a tagállamoknak az ilyen intézkedéseket célzottabban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra kell alkalmazniuk. A Bizottság közölte, hogy a költségvetési ajánlásokat számszerűsíteni és differenciálni fogják. Emellett – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében javasoltak szerint – a költségvetési ajánlásokat a nettó elsődleges kiadások alapján fogják megfogalmazni. A Bizottság azt ajánlotta, hogy valamennyi tagállam továbbra is védje a nemzeti finanszírozású beruházásokat, és biztosítsa az eszköz és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célok fényében. A Bizottság jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

- (8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzás szabályainak átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. Javaslataiban a Bizottság a nemzeti felelősségvállalás fokozására, a keret egyszerűsítésére és a középtávra fektetett nagyobb hangsúlyra törekszik, hatékony és koherensebb végrehajtással kombinálva. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések szerint az a cél, hogy a jogalkotási munka 2023-ban lezáruljon.
- (9) Spanyolország 2021. április 30-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta a Spanyolország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁶. A részletek folyósítása a Bizottság által egy olyan határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban történő elfogadásától függ, amely rögzíti, hogy Spanyolország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés feltételezi, hogy a korábbi mérföldkövek és célok teljesítése nem fordult vissza.

---

⁶ ST 10150/21 INIT; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1.

- (10) Spanyolország 2023. április 28-án benyújtotta a 2023. évi nemzeti reformprogramját és a 2023. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két programot együtt értékelték. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram Spanyolországban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.
- (11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Spanyolországra vonatkozó 2023. évi országjelentést. Ebben értékelte a Spanyolország által a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Spanyolország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés azonosította a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívások tekintetében fennálló hiányosságokat, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés értékelte a Spanyolország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok végrehajtása terén elért előrehaladást, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért előrehaladást is.

- (12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Spanyolország vonatkozásában mélyreható felülvizsgálatot végzett, és 2023. május 24-én közzétette annak eredményeit. A Bizottság megállapította, hogy Spanyolországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Mérséklődnek, ám továbbra is jelen vannak a magas magánszektorbeli, kormányzati és külső adósságállományhoz kapcsolódó sebezhetőségek, amelyek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak. A külső adósság és különösen a magánszektor adósságrátája a 2010-es években csökkent, majd a 2020. évi átmeneti megtorpanást követően 2021-ben újra csökkenésnek indult, és a gazdasági növekedésnek köszönhetően valószínűleg a továbbiakban is folytatódik ez a tendencia. Ennek ellenére az adósságszintek még mindig magasak. A külső pozíciónak kedvez, hogy a folyó fizetési mérleg már egy évtizede többletet mutat, bár a közelmúltban mérséklődött a többlet, tükrözve a Covid19-világjárványnak a turizmusra gyakorolt hatását és a 2022-es energiaár-emelkedés következményeit. Az államadósság változatlanul magas. 2022-ben ugyan visszaállt a csökkenő pályára, amely a Covid19-világjárvány előtt – a nominális GDP erőteljes növekedéséből adódóan – javulást eredményezett, de továbbra is meghaladja a Covid19-világjárvány előtti szintet. Ez a csökkenés, bár visszafogottabb ütemben, de valószínűleg 2023-ban és 2024-ben is folytatódik, amihez a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előirányzott szakpolitikai intézkedések is hozzájárulnak. A pénzügyi rendszer reziliensnek bizonyult a Covid19-világjárvány és az energiaválság által előidézett közelmúltbeli sokkokkal szemben. A munkanélküliség ismét csökkenőben van, de továbbra is magas, és változatlanul vannak sebezhető pontok, amilyen például a nagyon magas hosszú távú és ifjúsági munkanélküliség. A sebezhetőségek további csökkenését övező potenciális kockázatok főként ahhoz kapcsolódnak, hogy a pénzügyi feltételek szigorítása milyen hatást gyakorol a háztartások és a vállalkozások pénzügyi helyzetére, illetve az államadósság közép- és hosszú távú fenntarthatóságára a jelenlegi piaci viszonyok és a népesség elöregedése közepette. Kedvező szakpolitikai fejlemények következtek be, és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatása várhatóan további javulást eredményez.

- (13) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Spanyolország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2021. évi 6,9 %-ról 2022-ben 4,8 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 118,3 %-ról 2022 végére 113,2 %-ra esett. A Bizottság 2023. május 24-én a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki. Az említett jelentés megvizsgálta Spanyolország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2022-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A 2023. március 8-i közleményével összhangban a Bizottság nem javasolta, hogy 2023 tavaszán új túlzothiany-eljárásokat indítsanak. A Bizottság ezt követően jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzothiany-eljárásokat. Spanyolorzágnak ezt figyelembe kell vennie 2023. évi költségvetésének végrehajtása és 2024. évi költségvetés-tervezés-javaslatának elkészítése során.
- (14) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakoroltak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. 2022-ben az ilyen költségvetési politikai bevételecsökkentő intézkedések közé tartozott a villamos energiára és a gázra kivetett hÉa csökkentése, a villamos energiára kivetett különadó csökkentése és a villamosenergia-termelés értékére kivetett adó felfüggesztése, míg az ilyen költségvetési politikai kiadásnövelő intézkedések közé tartozott az általános, literenkénti 20 centes üzemanyagár-visszatérítés, a háztartásoknak és az energiaigényes iparágaknak nyújtott jövedelemtámogatás, a szociális energiautalványok révén nyújtott magasabb ellátás és az árengedményes tömegközlekedés. A Bizottság becslése szerint az említett intézkedések nettó költségvetési költsége 2022-ben a GDP 1,6 %-ára tehető. Ugyanakkor a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések becsült költsége a 2021. évi 3,1 %-ról 2022-ben a GDP 0,5 %-ára csökkent.

- (15) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta⁷, hogy Spanyolország 2022-ben használja ki az eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, miközben prudens költségvetési politikát folytat. A Tanács ezenkívül azt ajánlotta, hogy Spanyolország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács emellett azt ajánlotta Spanyolorzágnak, hogy korlátozza a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.
- (16) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal⁸ 2022-ben támogató volt, és a GDP 2,5 %-ának felelt meg. Spanyolország – a Tanács ajánlásának megfelelően – továbbra is támogatta a helyreállítást az eszközből finanszírozandó beruházások révén. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 1,1 %-át tették ki (2021-ben a GDP 1,2 %-át). A nemzeti finanszírozású beruházások 0,3 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak a költségvetési irányvonal⁹ számára. Spanyolország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedése 2,7 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosított a költségvetési irányvonal számára. Ez a jelentős expanzív hozzájárulás magában foglalta a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése érdekében hozott intézkedések addicionális hatását (a GDP 1,5 %-át kitevő nettó költségvetési többletköltség). Ezzel egyidejűleg a folyó termelőfelhasználásra és a természetbeni szociális transferekre fordított magasabb kiadások szintén hozzájárultak a nettó elsődleges folyó kiadások növekedéséhez. A nemzeti finanszírozású folyó kiadások jelentős expanzív hozzájárulása csak részben magyarázható az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak kezelését célzó intézkedésekkel. Spanyolország tehát nem korlátozta kellő mértékben a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.

---

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Spanyolország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 38. o.).

⁸ A költségvetési irányvonal – a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de – az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. keretben foglaltakat.

⁹ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,3 százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítottak, ami a Covid19-világjárvány előtti szintre történő fokozatos visszatérésnek köszönhető.

- (17) A 2023. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv összhangban van a Bizottság 2023. tavaszi, 2023-ra szóló előrejelzésével, majd az azt követő időszakra optimistább. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 2,1 %-kal és 2024-ben 2,4 %-kal nő. Összehasonlításképpen, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése némileg alacsonyabb, 2023-ban 1,9 %-os, 2024-ben pedig 2,0 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, elsősorban amiatt, hogy a Bizottság 2023-ban és 2024-ben a magánfogyasztás kisebb mértékű hozzájárulásával, illetve 2024-ben a beruházások mérsékeltebb növekedésével számol. A 2023. évi stabilitási programban ismertetett kedvezőbb kilátások azt is tükrözik, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv az előrejelzés távlatában várhatóan erőteljesebb hatást fog gyakorolni a tevékenységre.
- (18) A 2023. évi stabilitási programjában a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2023-ban a GDP 3,9 %-ára fog csökkenni. A 2023-as csökkenés elsősorban azt tükrözi, hogy 2022-höz képest alacsonyabb lesz az energiaárak emelkedése nyomán hozott intézkedések költsége. A 2023. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 113,2 %-ról 2023 végére várhatóan 111,9 %-ra mérséklődik. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 4,1 %-ának megfelelő költségvetési hiányt prognosztizál. Ez összhangban van a 2023. évi stabilitási programban prognosztizált hiánnyal. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése az alacsonyabb SFA-tételekből adódóan alacsonyabb, 110,6 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére.

(19) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott intézkedések. Ezek közé tartoznak a 2022. éven túlra meghosszabbított intézkedések, különösen a villamos energiára és a gázra kivetett héa csökkentése, a villamos energiára kivetett különadó csökkentése, a villamosenergia-termelés értékére kivetett adó felfüggesztése, jövedelemtámogatás a háztartásoknak és az energiaigényes ágazatoknak, a szociális energiautalványok és az árengedményes tömegközlekedés formájában biztosított magasabb ellátás, valamint olyan új intézkedések, mint a közúti és tengeri közlekedésre, illetve a mezőgazdasági és halászati ágazatra irányuló, jelenleg literenkénti 20 centes üzemanyagár-visszatérítés, továbbá az alacsony jövedelmű háztartásoknak nyújtott 200 EUR átalányösszegű támogatás. Ezen intézkedések költségét részben ellensúlyozza a nagy energiaszolgáltatók rendkívüli bevételeire kivetett adó. Az említett bevételeket figyelembe véve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési költsége 2023-ban a GDP 0,6 %-ának felel meg¹⁰. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra, és sok közülük nem teljes mértékben őrzi meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ebből adódóan a Tanács 2022. július 12-i ajánlásának¹¹ való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összegét a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 0,2 %-ára becsüli (szemben a 2022. évi 0,5 %-kal). Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19-válság kapcsán bevezetett, a becslések szerint a GDP 0,5 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.

¹⁰ Ez az adat az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹¹ A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Spanyolország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Spanyolország 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 70. o.).

(20) 2022. július 12-i ajánlásában a Tanács azt ajánlotta, hogy Spanyolország 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja¹², figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás folytatását. Spanyolországnak ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Spanyolországnak azt is ajánlották, hogy fokozza a zöld és digitális átállásra, valamint – a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével – az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az eszköz és más uniós alapok felhasználásával.

---

¹² A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján Spanyolország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése nominális értéken 5,5 %-ra tehető.

(21) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal expanzív lesz (a GDP $-0,3$ %-a). 2022-ben a költségvetési irányvonal szintén expanzív volt (a GDP $-2,5$ %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP $0,2$ %-ának megfelelő, nagyjából semleges hozzájárulást biztosít a költségvetési irányvonal számára. Ezért a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése összhangban van a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. A nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások várható, nagyjából semleges hozzájárulása alapvetően arra vezethető vissza, hogy csökkentek az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásokra és vállalkozásokra irányuló (célzott és nem célzott) támogatási intézkedések nettó költségei (a GDP $1,0$ %-ával). A nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedésének fő mozgatórugója a szociális transzferek növekedése – ami a korábbi inflációhoz kapcsolódó nyugdíjmelés következménye –, valamint a folyó termelőfelhasználásra fordított kiadások növekedése. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban várhatóan a GDP $1,6$ %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint $0,1$ százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára¹³. Ezért Spanyolország addicionális beruházásokat tervez finanszírozni az eszközből és más uniós alapokból, és az előrejelzések szerint fenntartja a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét¹⁴. Spanyolország azt tervezi, hogy az eszközből és más uniós alapokból fogja finanszírozni a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, például az „España 2030” elnevezésű megerősített iparpolitikát, a lakóépületek felújítására és a városrehabilitációra vonatkozó tervet, illetve a kiberbiztonság és az 5G konnektivitás előmozdítását.

---

¹³ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan $0,2$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak.

¹⁴ Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP $1,6$ %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások $0,2$ százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára. Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan $0,2$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak.

- (22) A 2023. évi stabilitási program szerint az államháztartási hiány 2024-ben várhatóan a GDP 3,0 %-ára csökken. A 2024-es csökkenés többek között az energiaügyi intézkedések fokozatos megszüntetését tükrözi. A 2023. évi stabilitási program azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végén várhatóan 109,1 %-ra csökken. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a GDP 3,3 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít 2024-ben. Ez összhangban van a 2023. évi stabilitási programban prognosztizált hiánnyal. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése hasonló, 109,1 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végén.
- (23) A 2023. évi stabilitási program azzal számol, hogy 2024-ben – az energiaipari vállalatok rendkívüli bevételeit terhelő adó kivételével – megszüntetik az energiatámogatási intézkedéseket. A Bizottság szintén azt valószínűsíti, hogy 2024-ben szinte valamennyi energiatámogatási intézkedés fokozatosan megszűnik (2024-ben a GDP 0,1 %-ának megfelelő nettó bevétel). Az említett becslések azon a feltételezésen alapulnak, hogy az energiaárak nem fognak újból emelkedni.
- (24) Az 1466/97/EK rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében megfelelő éves javulást kell elérni a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozóan, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul¹⁵. Figyelembe véve a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat, és azt, hogy a hiányt a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, a Bizottság szerint helyénvaló volna 2024-re legalább a GDP 0,7 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. Egy ilyen javulás biztosítása érdekében – és a Bizottság módszertanával összhangban – a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások¹⁶ növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 2,6 %-ot, amint azt ezen ajánlás is tükrözi. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 0,6 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni – ha azt az energiapiaci fejlemények lehetővé teszik, a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve –, és az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni.

---

¹⁵ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikke szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok számára, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

¹⁶ A nettó elsődleges kiadások a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkidadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított, nemzeti finanszírozású kiadásokat jelentik.

- (25) Változatlan szakpolitikákat feltételezve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások 2024-ben 1,4 %-kal történő növekedését prognosztizálja, amely nem éri el az ajánlott növekedési mértéket.
- (26) A 2023. évi stabilitási program szerint az állami beruházások (az eszközből finanszírozott beruházásokat figyelmen kívül hagyva) GDP-arányosan a 2023. évi 2,7 %-ról 2,6 %-ra csökkennek 2024-ben. A 2023. évi stabilitási program olyan reformokat és beruházásokat említ, amelyek várhatóan hozzájárulnak a költségvetés fenntarthatóságához, valamint a fenntartható és inkluzív növekedéshez. E reformok és beruházások közé tartozik a közkiadások minőségének javítását biztosító állandó keret, az adócsalás és az adókikerülés megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedések, valamint az azt célzó adóügyi reform, hogy az adórendszer inkluzívabbá és fenntarthatóbbá váljon, és képes legyen előmozdítani az államháztartás közép- és hosszú távú fenntarthatóságát. Ezek az intézkedések egyúttal a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben is szerepelnek.
- (27) A 2023. évi stabilitási program felvázolja a 2026-ig tartó középtávú költségvetési pályát. A 2023. évi stabilitási program szerint az államháztartási hiány várhatóan fokozatosan csökken, 2025-ben a GDP 2,7 %-ára, 2026-ban pedig a 2,5 %-ára. Ezért az államháztartási hiány a tervek szerint 2025-ban a GDP 3 %-a alá csökken. A 2023. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 109,1 %-ról 2026 végére várhatóan 106,8 %-ra csökken.

(28) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Spanyolország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása eddig jól haladt. Spanyolország a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel összefüggésben 121 mérföldkőhöz és célhoz kapcsolódóan három kifizetési kérelmet nyújtott be, és ennek nyomán összesen 28 000 000 000 EUR folyósítására került sor. Spanyolország azon tagállamok közé tartozik, amelyek a legelőrébb tartanak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásában. Spanyolország 2023. június 6-án egy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervet nyújtott be, amely az új intézkedésekkel együtt több mint kétszerese az előzőnek. Ehhez elegendő adminisztratív kapacitásnak kell társulnia a helyreállítási és rezilienciaépítési alapok, valamint az egyéb rendelkezésre álló uniós és nemzeti források hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása érdekében. Konkrétan, Spanyolország az eszközből magasabb összegű vissza nem térítendő támogatásban fog részesülni. A módosított terv tartalmaz egy REPowerEU-fejezetet is, amelyet részben a REPowerEU keretében nyújtandó további vissza nem térítendő támogatásokból fognak finanszírozni. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való beillesztése lehetővé fogja tenni további reformok és beruházások finanszírozását, támogatva Spanyolország stratégiai célkitűzéseit az energetika és a zöld átállás területén. Az (EU) 2021/241 rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban Spanyolország 84 000 000 000 EUR összegű további hiteltámogatást is igényelt az eszközből. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint az említett terven túlmutató egyéb gazdasági és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából továbbra is fontos a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és más releváns érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (29) A Bizottság 2022-ben Spanyolország valamennyi kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel komplementer módon és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Spanyolországban.
- (30) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai programok által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Spanyolország további kihívásokkal szembesül a zöld átállás, az energiahálózatok összekapcsolása, valamint a szociális és a megfizethető, energiahatékony lakások kapcsán.
- (31) Az orosz fosszilis tüzelőanyagoknak való alacsony közvetlen kitétség ellenére az energiaárak 2022-ben tapasztalt emelkedése rávilágít arra, hogy Spanyolorzágnak fel kell gyorsítania a tiszta energiára való átállást. Spanyolország halad a megújuló energiaforrások alkalmazása terén, és a szél- és napenergia tekintetében mintegy 49,8 GW-tal a legnagyobb beépített teljesítőképességgel rendelkező tagállamok egyike. Az engedélyezési eljárások némileg javultak, különösen az önellátás esetében, ami segítette a további előrelépést e technológiák alkalmazása terén. Spanyolországban azonban jelentős ügyhátralék alakult ki a megújuló energiát hasznosító új erőművekre vonatkozó kérelmek feldolgozása terén. A hálózati kapacitás szűkössége korlátozza a megújuló energiaforrások villamosenergia-hálózatba való további integrálását. Spanyolország egyike azon országoknak, ahol a legnagyobb az intelligens fogyasztásmérők aránya, de a megújuló energiaforrásokból előállított további villamos energia integrálásához még több beruházásra lenne szükség a hálózati infrastruktúrába és a tárolásba. A megújuló energia elterjedésének felgyorsítására irányuló intézkedések közé tartozhat az engedélyezési eljárások további egyszerűsítése és digitalizálása, a hálózati kapacitás gyorsabb hozzárendelése a projektekhez, valamint a hatóságok által az engedélyek feldolgozása terén végzett munka támogatása az említett hatóságokban a megfelelő készségek és személyzet biztosítása, valamint az összes kormányzati szint közötti koordináció javítása révén. Emellett Spanyolország határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetési szintje 2022-ben (5,4 %) még mindig jelentősen elmaradt a 2020-ra (10 %) és 2030-ra (15 %) kitűzött összeköttetési céloktól.

(32) Spanyolország földgázfogyasztása a 2022. augusztus és 2023. március közötti időszakban – az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben¹⁷ meghatározott 7 %-os csökkentési célt meghaladva – 10,8 %-kal¹⁸ csökkent az előző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest. A Tanács arra ösztönzi Spanyolországot, hogy az (EU) 2023/706 tanácsi rendelet¹⁹ alapján folytassa a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. Az energiahatékony lakásokba történő további beruházások elősegítenék a lakhatás megfizethetőségével kapcsolatos kihívások enyhítését. A vásárlóerő jelentős csökkenése, a bérleti díjak tartós növekedése és a magasabb jelzáloghitel-törlesztések súlyosbították a lakhatás megfizethetőségével kapcsolatos problémákat, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások esetében. A megfizethető és a szociális lakások kínálata továbbra is korlátozott, és jelentősen elmarad az uniós átlagtól. A jelenlegi spanyol nemzeti energia- és klímaterv szerint 2030-ig 1,2 millió lakóépület felújítására kerül sor, amelyek egyharmadát a helyreállítási és rezilienciaépítési terv fedi le. A további energiahatékony lakhatási lehetőségek biztosítása a jelentős hiányokkal küzdő területeken és a stresszhelyzetben lévő piacokon, többek között felújítás és villamosítás révén, segíthet az energiafogyasztás visszaszorításában és a zöld átállás előmozdításában, valamint az energiaszegénységnek leginkább kitett, kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások támogatásában. A magánszektorral együttműködésben biztosított, jól célzott szociális és megfizethető lakhatási lehetőségek segíthetnek a költségvetési hatás csökkentésében.

---

¹⁷ Spanyolország számára eltérést engedélyeztek, ezért a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről szóló, 2022. augusztus 5-i (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.) 5. cikkének (7) bekezdése alapján egy uniós riasztás esetén az általa alkalmazandó kötelező keresletcsökkentés 15 % helyett 7 %.

¹⁸ A 10,8 %-os csökkenés magában foglalja azt a spanyolországi földgázfogyasztást is, amelyet egy szomszédos tagállamba exportált villamos energia előállítására céljából használtak fel.

¹⁹ A Tanács (EU) 2023/706 rendelete (2023. március 30.) az (EU) 2022/1369 rendeletnek a gázra vonatkozó keresletcsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos keresletcsökkentési időszak meghosszabbítása, valamint az intézkedések végrehajtására vonatkozó jelentéstétel és nyomon követés megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 93., 2023.3.31., 1. o.).

- (33) A közlekedés változatlanul erősen függ a kőolaj-üzemanyagoktól. Az ágazat az üvegházhatásúgáz-kibocsátás nagy részéért felelős, és hozzájárul az uniós átlag feletti légszennyezéshez is. A vidéki területeken továbbra is aggodalomra ad okot az infrastruktúra és a tömegközlekedéshez való hozzáférés elégtelensége. Az elektromos közlekedés kiépítettsége mind a kínálati, mind a keresleti oldalon alulfejlett. A nagy sebességű – határokon is átnyúló – vasúti törzshálózat 2030-ig történő kiépítése felgyorsítja a klímasemlegességre való átállást, és csökkenti a közlekedés fosszilis tüzelőanyagoktól való függését. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések képesek átalakítani a városi és a nagyvárosi közlekedést és megerősíteni a transzeurópai közlekedési hálózatot, elősegítve a digitalizáció és az új technológiák bevezetését az ágazatban.
- (34) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban és szakmákban – ideértve a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák gyártását, bevezetését és karbantartását – jelentkező munkaerő- és szakemberhiány szűk keresztmetszeteket hoz létre a klímasemleges gazdaságra való átállás terén. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében az említett intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett személyek számára, illetve ágazatokban és régiókban. 2022-ben Spanyolországban számos olyan foglalkozás, többek között a gyengeáramú villamosipari technikusok esetében számoltak be munkaerőhiányról, amelyek a zöld átálláshoz kapcsolódó speciális készségeket vagy ismereteket igényelnek.
- (35) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi stabilitási programot, és véleményét²⁰ az 1. ajánlás tükrözi.

---

²⁰ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti vélemény.

- (36) Az euroövezeti tagállamok gazdasági közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy i. megőrizzék az adósság fenntarthatóságát és 2023-ban tartózkodjanak az aggregált kereslet széles körű támogatásától; célzottabbá tegyék a magas energiaárak hatását enyhítő költségvetési intézkedéseket; valamint mérlegeljék, hogy – az energiaárakra nehezedő nyomás csökkenésével – miként lehetne megfelelő módon leépíteni a támogatásokat; ii. fenntartsák a zöld és a digitális átállás támogatására irányuló közberuházások magas szintjét és ösztönözzék az ilyen célú magánberuházásokat; iii. támogassák a vásárlóerő csökkenését enyhítő bérfejlesztéseket, ugyanakkor korlátozzák az inflációra gyakorolt másodlagos hatásokat; tovább javítsák az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket; valamint fellépjenek a szakemberhiány kezelése érdekében; iv. javítsák az üzleti környezetet és biztosítsák, hogy a vállalkozásoknak nyújtott energiatámogatás költséghatékony és ideiglenes legyen, az életképes vállalkozásokra irányuljon, és fenntartsa a zöld átállás ösztönzőit; valamint v. megőrizzék a makroszintű pénzügyi stabilitást és nyomon kövessék a kockázatok alakulását, egyúttal folytassák a bankunió kiteljesítésére irányuló munkát. Spanyolország esetében az 1., 2. és 3. ajánlás hozzájárul az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlásban szereplő első, második és harmadik ajánlás végrehajtásához.
- (37) A Bizottság mélyreható felülvizsgálata és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi nemzeti reformprogramot és a 2023. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések hozzájárulnak a magas államadóssághoz kapcsolódó sebezhetőségek kezeléséhez. A 2. ajánlás hozzájárul az 1. ajánlás teljesítéséhez. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések – a (36) preambulumbekszóval összhangban – egyaránt hozzájárulnak az egyensúlyhiányok kezeléséhez és az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlásban szereplő ajánlások végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Spanyolország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, és költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

Biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,6 %-ra²¹ korlátozza.

Tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal kombinálva.

2. Tartsa fenn a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egyenletes végrehajtásának lendületét, és – a REPowerEU-fejezetet és a további hitelkérelmet magában foglaló kiegészítés közelmúltbeli benyújtását követően – mielőbb kezdje meg a kapcsolódó intézkedések végrehajtását. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv méretének tervezett növelésére tekintettel biztosítsa, hogy továbbra is elegendő adminisztratív kapacitás álljon rendelkezésre. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, biztosítva a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel való szoros kiegészítő jelleget és szinergiát.

---

²¹ Ez az összeg becslések szerint 2024 tekintetében a strukturális költségvetési egyenleg legalább 0,7 %-os GDP-arányos éves javulásának felel meg, a (24) preambulumbekzdésben ismertettek szerint.

3. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést. Gyorsítsa fel a megújuló energia elterjedését többek között az engedélyezési eljárások további egyszerűsítése és digitalizálása, az engedélyező hatóságok munkájának támogatása, a hálózathoz való hozzáférés javítása, valamint az energiatárolásba, a villamosenergia-átvitelbe és -elosztásba és a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetésbe való beruházások révén. Növelje a szociális és a megfizethető, energiahatékony lakások rendelkezésre állását, többek között felújítások révén, valamint gyorsítsa fel az épületek villamosítását és az elektromos közlekedés térnyerését. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
az elnök
